

De verzoening of minnelijke schikking

Federale Overheidsdienst
Justitie

.be

INLEIDING

Hierin vindt u:

- **de voor- en nadelen van een verzoening;**
- **de manier om een verzoening aan te vragen;**
- **het verloop van de procedure;**
- **de gevolgen van een verzoening.**

Deze brochure beperkt zich tot een selectie, niet alles kan hier behandeld worden¹.

Verdere inlichtingen kunt u op de griffie krijgen. Voor adviezen kunt u zich tot een instantie voor eerstelijnsbijstand² of een advocaat wenden.

¹ De inhoud van deze brochure vindt u ook anders verwoord in het gerechtelijk wetboek vanaf artikel 731.

² Meer bepaald bij het justitiehuis dat een eerste advies geeft, maar uw zaak niet ten gronde zal behandelen.

Zelf geschillen oplossen

Probeer de zaak uit te praten om zo een oplossing te vinden waarover beide partijen het eens zijn.

Spreek rustig, luister naar de ander en heb begrip voor zijn standpunt, laat het verleden rusten. Stel zelf geen onredelijke eisen.

Als dit niet lukt, kunt u misschien een derde inschakelen (een gemeenschappelijke vriend of een vertrouwenspersoon).

Biedt dit alles geen oplossing, stuur dan een aangetekende brief naar de tegenpartij en leg uit wat u wil verkrijgen.

Als de tegenpartij niet binnen redelijke termijn op uw eisen ingaat, kunt u een verzoening aanvragen.

Foto's: *Photo Alto: People at work by Vincent Hazat*
Photo Alto: Professional Practices by Laurence Mouton

Een verzoening

Zoals hun naam voorspelt, zijn vrederechters het meest geschikt om geschillen op te lossen: ze hebben een juridische basis, voldoende praktijkervaring en psychologische kennis om te proberen de partijen met elkaar te verzoenen.

Vergeet echter niet dat zij slechts een poging tot verzoening kunnen ondernemen bij geschillen waarvoor zij bevoegd zijn. Voor alle andere geschillen moet u een verzoening vragen aan de voor de zaak bevoegde rechtbank (rechtbank van eerste aanleg, van koophandel of arbeidsrechtbank).

Deze brochure behandelt alleen verzoeningsprocedures voor de vrederechter. De hoofdlijnen ervan zijn ook geldig voor andere rechtbanken.

Voor- en nadelen van een verzoening

Voordat u een klassieke procedure begint, kunt u gratis en zonder formaliteiten beroep doen op een rechtbank om tot een minnelijke schikking te komen.

Als een verzoening bereikt wordt, is een soms lang proces met veel kosten vermeden.

Belangrijk is dat een verzoening tussen de betrokken partijen moet gebeuren.

De rechter kan de besprekingen leiden en de partijen pogen te verzoenen, maar hij kan geen oplossing afdwingen.

Wanneer de tegenpartij niet op de verzoeningszitting verschijnt, kan de rechter dus ook geen veroordeling uitspreken.

Voor sommige handelingen geldt een verplichte termijn. Dat kan belangrijk zijn voor uw beslissing om een verzoening aan te vragen. In hoofdstuk 7 vindt u hierover meer informatie.

Voor welke geschillen

- › **Huurgeschillen**, zoals onder meer wanneer de huurder niet meer betaalt of het goed niet onderhoudt, of nog wanneer de verhuurder weigert om herstellingen te doen, enz. Dit geldt voor de huur van woningen, handelspanden, tweede verblijven, garages, ...

Vroeger moesten zaken die te maken hebben met de woninghuur, de hoofdvorderingen voor de aanpassing van de huur, de invordering van huurachterstanden of de uithuiszetting verplicht worden voorgelegd aan de vrederechter met het oog op een verzoening. Voortaan probeert de rechter uit eigen hoofde de partijen te verzoenen voor dit soort zaken, en dit ongeacht de hoofdvordering. De rechter heeft geen verplichting tot verzoening meer, al blijft de poging tot verzoening wel één van de specifieke kenmerken van de vrederechter.

- › **Problemen in verband met mede-eigendom** (appartementengebouwen).
- › **Burengeschillen** over bijvoorbeeld geluidsoverlast, afstand van beplantingen, erfdienstbaarheden, discussies over muren, afpalingen, enz.
- › **Bewoningen zonder recht of titel** (krakers, familie of een ex-vriend(in) die u weg wilt hebben).
- › **Consumentenkredieten** (persoonlijke leningen ...).
- › **Echtelijke moeilijkheden** (onderhoudsgelden ...).
- › **Diverse kleine geschillen**
Dit zijn alle geschillen over zaken met een waarde van ten hoogste 1860 euro. Dit geldt dus bijvoorbeeld ook voor een herstelling die slecht zou zijn uitgevoerd of voor vergoeding van schade die u door de fout van de tegenpartij opgelopen hebt.
- › De vrederechter is nog voor andere zaken bevoegd waarvoor slechts zelden verzoeningsaanvragen worden ingediend.

Een verzoening is normaal facultatief, dit is niet verplicht.

Bij landpachten (huur van gebouwen en/of gronden voor landbouwexploitatie) is een verzoening echter verplicht voordat u mag dagvaarden.

Verloop van een verzoening

Hoe vraagt u een verzoening aan?

Stuur een brief naar de vrederechter. Dit hoeft niet aangetekend te gebeuren.

U vermeldt daarin:

- › uw naam, voornaam en adres;
- › de identiteit (naam en voornaam) en het adres van (al) de tegenpartij(en) die u wil laten roepen;
- › een korte uiteenzetting van de feiten;
- › wat u wil bereiken (bijvoorbeeld dat de tegenpartij u een bepaald bedrag betaalt);
- › dat u vraagt dat de partijen opgeroepen worden om een verzoening te proberen te bereiken.

U mag niet namens andere personen een verzoening vragen. Als uw echtgeno(o)t(e) of buren dezelfde verzoening vragen, moeten zij ook hun volledige identiteit vermelden en ondertekenen.

U kunt ook naar de griffie van het vredegerecht gaan en er mondeling een verzoeningszitting vragen.

De oproeping

Vervolgens krijgen de partijen (de tegenpartij(en) en uzelf) een brief van het vredegerecht. Daarin staat wanneer u en de tegenpartij(en) moeten verschijnen voor de vrederechter en waar u moet zijn.

Dit zal meestal niet de openbare zittingszaal zijn, maar de raadkamer of het kantoor van de vrederechter.

U moet niet zelf naar de vrederechter komen als dit te moeilijk is. U kunt ook uw advocaat vragen te verschijnen.

U kunt zich daarnaast ook laten vertegenwoordigen door uw echtgeno(o)t(e) of door een familielid (bloed- of aanverwant). U moet deze persoon dan wel een volmacht meegeven.

Een volmacht is een gehandtekend document (dat op gewoon papier kan worden geschreven) en vermeldt dat persoon X (u dus) aan persoon Y (uw echtgeno(o)t(e) of een familielid) volmacht geeft om namens hem/haar op de verzoeningszitting voor de vrederechter van het kanton te verschijnen en hij/zij er namens u een dading mag afsluiten.

Een dading is een definitief akkoord dat een betwisting beëindigt omdat partijen (meestal wederzijds) toegevingen doen.

› Uitzondering

Als u de zaakvoerder of (gedelegeerd) bestuurder van een vennootschap bent, dan kan uw medewerker, uw familie of een vennoot niet in uw plaats verschijnen. U moet zelf komen en een uittreksel uit het Belgisch Staatsblad met uw benoeming meenemen.

Sommige vrederechters zijn in dit geval niet zo strikt en staan toch toe dat bijvoorbeeld een medewerker (met een volmacht van u) verschijnt. Informeer daarom vooraf op de griffie.

Op het vrederecht

Zorg ervoor dat u stipt op het aangeduide uur aanwezig bent. Hou rekening met verkeers- en parkeerproblemen. Een gerechtsgebouw is een openbaar gebouw: er wordt dus niet gerookt.

Meld u bij de bode of op de griffie. Uw aanwezigheid wordt er genoteerd.

De vrederechter zal u ontvangen, hoewel het enige tijd kan duren voor u aan de beurt komt.

Het resultaat

- › Als niemand voor de tegenpartij opdaagt, kan er niets gebeuren. Om u te verzoenen moet u immers met twee partijen zijn. De vrederechter kan dus geen uitspraak doen.
In dat geval kan u een procedure starten om de veroordeling van de tegenpartij te bereiken.

- › Als de tegenpartij (of diens advocaat) verschijnt, legt u en daarna de tegenpartij zijn standpunt uit. Er wordt gekeken of een vergelijk mogelijk is (toegevingen ...). Soms kan een verzoening bereikt worden wanneer u toestaat dat de tegenpartij het verschuldigde bedrag in delen mag aflossen.
 - » Wordt een verzoening bereikt, dan wordt dit opgeschreven in een proces-verbaal van verzoening dat alle partijen met de vrederechter en de griffier ondertekenen.

 - » Is een verzoening onmogelijk, dan wordt in een proces-verbaal vastgesteld dat er geen verzoening is. In dat geval kan u een procedure starten om de veroordeling van de tegenpartij te bereiken.

De naleving van het proces-verbaal van verzoening

Dit proces-verbaal heeft dezelfde waarde als een vonnis. Leeft de tegenpartij dit niet na, dan kunt u aan een gerechtsdeurwaarder vragen om de tegenpartij daartoe te dwingen.

U of de gerechtsdeurwaarder zullen daarvoor eerst de grosse (een officieel getekend afschrift) moeten bestellen op de griffie.

De gerechtsdeurwaarder zal dit proces-verbaal dan betekenen (officieel aan de tegenpartij meedelen). Eventueel moet de gerechtsdeurwaarder daarna beslag leggen bij de tegenpartij als deze het niet vrijwillig naleeft en bijvoorbeeld niet betaalt.

De betekening en het beslag kosten al snel 500 euro. Als de tegenpartij de kosten niet kan betalen of de verkoop van haar inboedel niet veel opbrengt - iets wat vaak gebeurt - zult u deze kosten uiteindelijk zelf moeten dragen. Vergeet ook niet dat het loon van de tegenpartij slechts in beslag kan worden genomen wanneer dit meer dan ongeveer 1000 euro per maand bedraagt.

Bezinnen u erop om al deze kosten te maken!

Als het proces-verbaal bepaalt dat de huurder moet vertrekken, maar hij weigert dat vrijwillig te doen, zal er niets anders opzitten dan hem door een gerechtsdeurwaarder te laten verdrijven. Dit kost eveneens veel geld.

Tegen het proces-verbaal van minnelijke schikking kan de tegenpartij geen verzet of hoger beroep aantekenen. Het geldt als een vonnis zodat u geen procedure hoeft te beginnen om nog eens hetzelfde te krijgen.

De invloed van een verzoening op termijn

Voor sommige proceshandelingen is er een termijn. Dat kan belangrijk zijn voor uw beslissing om een verzoening aan te vragen. Een verzoek tot verzoening schorst de termijnen van de handelshuurwet en de landpachtwetgeving. Stel dat u een termijn heeft van 30 dagen waarbinnen u moet dagvaarden. Wanneer u na 10 dagen een verzoek tot verzoening indient, wordt die termijn geschorst. De termijn loopt gewoon door indien er geen verzoening tot stand kwam. U heeft dan nog $30 - 10 = 20$ dagen om te dagvaarden.

Er is gewoonlijk geen schorsing van de termijnen in andere rechtsdomeinen. U bent bijvoorbeeld eigenaar van een appartement in een appartementsgebouw en u wil een beslissing van de algemene vergadering van mede-eigenaars nietig laten verklaren. In dit geval moet u een gerechtsdeurwaarder de vereniging van mede-eigenaars laten dagvaarden binnen een termijn van drie maanden. Maar een verzoek tot verzoening schorst die termijn niet! Wanneer u dan eerst een verzoening aanvraagt, loopt u het risico dat de dagvaardingstermijn verstreken is en dat u geen procedure meer kunt beginnen. In zo'n geval is het beter om niet tot verzoening op te roepen, maar de vereniging van mede-eigenaars direct te dagvaarden.

Besluit

Met een verzoening bespaart u zich de kosten en lasten van een soms duur en aanslepend proces waarvan u de uitslag niet kunt voorspellen. Daarom is het nuttig om vooraf goed na te denken welke toegevingen u uiteindelijk wil doen.

Dienst Communicatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel.: 02 542 65 11
www.just.fgov.be